

ketten vil være at gøre det lettere for en person, der ikke er repræsenteret af advokat, at skrive et fyldestgørende svarskrift. Dette vil dels bidrage til, at berettede indsigelser ikke opgives (sagsøgte bør ikke dømmes som udebleven, hvis sagsøgerens krav er uberetiget), dels lette sagens behandling ved retten. Det bør være frivilligt for sagsøgte, om han eller hun vil benytte en svarskriftsblanket.

Svarskriftsblanketten bør ligesom stævningsblanketten kunne fås på dommerkontoret, der på tilsvarende måde vil kunne vejlede om udfyldning af blanketten. Også her må vejledningen være begrænset til en mundtlig gengivelse og uddybning af den skriftlige vejledning, som hører til svarskriftsblanketten. Selvmøderen vil således kunne få besvaret opklarende spørgsmål om, hvad der skal stå i de enkelte felter i blanketten, men ikke materiel rådgivning om, hvilke påstande og anbringender det vil være i den pågældendes interesse at fremføre under sagen.

Retten vejledning af parterne om deres retsstilling og om, hvad de bør foretage til varetagelse af deres interesser under sagen, bør således efter Retsplejerådets opfattelse ske i retsmøder, hvortil begge parter er indkaldt, eller alternativt skriftligt med kopi til modparten. Retsplejerådet anfører i den forbindelse, at når vejledningen foregår i et retsmøde, hvortil begge parter er indkaldt (eller skriftligt med kopi til modparten), vil retten også kunne vejlede om den materielle retsstilling.

Retten vil i den forbindelse kunne bistå med formuleringen af selvmøderens *påstand*. Retten bør næppe uden nogen holdepunkter overhovedet spørge til eventuelle modkrav, men hvis sagens oplysninger giver anledning til det, er retten ikke afskåret fra at spørge til modkrav, selv om parten ikke selv kommer ind på det.

Med hensyn til *anbringender* skal retten naturligvis vejlede om, at påstanden – kravet – altid skal begrundes (ellers taber man sagen). Retten kan også f.eks. spørge en selvmøder, der har svært ved at formulere sine anbringender, hvorfor den pågældende ikke mener at skyldte det pågældende beløb eller kun et mindre beløb end påstået af sagsøgeren. Retten kan i forlængelse af selvmøderens svar også stille uddybende spørgsmål og bistå med at give svaret en juridisk drejning. Som eksempel nævner Retsplejerådet, at hvis selvmøderens svar er, at f.eks. en autoreparationsregning er »urimelig«, kan retten ved spørgsmål søge indsigelsen konkretiseret og være behjælpelig med at systematisere indsigelserne i anbringender angående eksempelvis, at der er foretaget reparationer, der ikke var aftalt, at der var aftalt en fast pris, at timeforbruget

er udokumenteret, at timeforbruget er for højt, eller at reparationen mislykkedes.

Efter Retsplejerådets opfattelse er der i almindelighed heller ikke noget til hinder for, at retten henleder selvmøderens opmærksomhed på et anbringende, som selvmøderens eller modpartens beskrivelse af sagen giver anledning til at overveje.

Retten vil endvidere kunne vejlede om *bevisbyrde* og spørge til *bevismidler*.

Retsplejerådet understreger, at det er vigtigt at undgå, at en selvmøder føler sig stødt, hvis dommeren først fortæller den pågældende, hvad han eller hun bør fremføre, og derefter – fordi selvmøderen materielt har uret – giver den anden part medhold. Dommeren må derfor efter Retsplejerådets opfattelse vejlede på en sådan måde, at vejledningen også omfatter den usikkerhed, der kan knytte sig til bevisførelsen og eventuelle tvivlsomme retsspørgsmål, og det kan efter omstændighederne fremhæves, at vejledning ikke gives alene af hensyn til den vejledte part, men også for at modparten kan få klarhed over, hvad denne skal forsvare sig imod.

Der henvises til betænkning nr. 1401/2001 side 328-335.

Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag om, at der bør udarbejdes en stævningsblanket med tilhørende vejledning og en tilsvarende svarskriftsblanket med tilhørende vejledning.

Lovforslaget er på denne baggrund udformet i overensstemmelse med Retsplejerådets lovudkast i betænkning nr. 1401/2001.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 86 (forslag til retsplejelovens § 348, stk. 5, og § 351, stk. 6), og bemærkningerne hertil.

5.2.6. Behandling af sager inden for en rimelig frist

Ved lov nr. 1398 af 21. december 2005, der trådte i kraft den 1. januar 2006, blev der bl.a. indsat en udtrykkelig bestemmelse i retsplejeloven om, at en part kan anmode retten om at beramme en straffesag (dvs. festsætte tidspunktet for domsforhandlingen (hovedforhandlingen)), når anklageskrift er indleveret til retten. Som det fremgår af forarbejderne til loven, er formålet med denne bestemmelse at tydeliggøre parternes reaktionsmulighed, såfremt retten ikke berammer sagen inden for en rimelig frist efter artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, jf. Folketingsstidende 2005-06, tillæg A, side 541-542 og 551.

Justitsministeriet har overvejet, om der også for så vidt angår civile sager bør indføres en udtrykkelig bestemmelse i retsplejeloven om, at parterne kan anno-